

V E R S L A G

No. 37 3 Juli 1953



van lezingen en voordrachten, gehouden op bijeenkomsten van de " O R D E D E R V E R D R A A G Z A M E N " Voor wekelijkse ontvangst opgeven aan: J. L. Buitendijk, Alg.Leid., Buys Ballotstraat 11's-G r a v e n h a g e. Alle correspondentie: Alg.Secr. W.Chr.C.v.E I J K E L, Magnoliastraat 32 's-GRAVENHAGE Telefoon: 32 44 77.

x in de kantlijn betreft de vraag
- " " " " het antwoord

N A D R U K V E R B O D E N !

Helaas kon het eerste gedeelte - voor de pauze - wegens een storing in het apparaat, niet worden opgenomen. Wij geven hiervoor in de plaats een gedeelte van een avond op 13 Mei j.l. te Arnhem met ons medium gehouden.

Goeden avond vrienden,

U weet heel goed dat wij nu niet direct alles weten en precies weten zoals het hoort. Dus wat dat betreft moeten we het nu maar zo nemen: we denken er zelf eens rustig over na en wat voor ons de moeite waard is dat halen we er uit. Dat is de beste methode die er bestaat voor U. Op die manier kunt U iets van ons leren en kunnen wij iets van U leren. En daarmee heb ik dan zo eigenlijk laat ik zeggen, de kous af. U weet waar U aan toe bent. Heeft U een bepaald onderwerp wat U mij op wilt geven, dan wil ik er graag over spreken; heeft U belangstelling voor onverschillig wat, vragen, kom ermee op de voorgrond, vertelt U het en we zullen proberen er het beste mee te doen wat we kunnen.

x Wij zouden gaarne een onderwerp behandeld willen zien naar Uw keuze.
- Een onderwerp van mijn keuze. Vindt U het gek als we eens de oude historie ingaan, zo de heel oude geschiedenis?

x Dit wordt algemeen goedgevonden.

- Nu, zoals U weet of misschien ook niet weet, zijn er opgegraven - dat is nu al weer denk ik in Uw tijdrekening een 20 jaar geleden - en gevonden in verschillende steden van Mexico de bevestiging van de verhalen van de conquistadores. En deze conquistadores die vertelden dan dat ze daar overblijfselen van een oude godsdienst hadden gevonden, waarbij doop, biecht, een kruisteken en het symbool van het kruis gebruikelijk waren. En dat punt dat vraagt natuurlijk een wat nadere belichting, want dat brengt ons meteen tot het symbool van het kruis als niet een specifiek christelijk verschijnsel, maar een verschijnsel dat al lang en lang voordien heeft bestaan. En willen wij daar nu werkelijk de oorsprong van vinden dan moeten we heel ver terug en dan komen we in dat tijdperk der fabelen waarin het rijk Atlantis nog bestond. Hierin was een oorspronkelijke oude godsdienst gebruik, die ons weer direct in verband brengt met de Bijbel. Er werd n.l. door de priesters geofferd. En wat offerden ze? Bloemen, reukwerk, maar vooral graan en vruchtensappen. En daar hebben we eigenlijk dus Abel, het offer van Abel. In deze tijd gebruikte men het kruis als een, ja, een soort eeuwigheidskruis, het was dus niet met het rechte bovenstuk maar met die mooie elips daar bovenop, levenskruis, de levenssleutel. Dit kruis werd dan gebruikt om aan te geven dat de mens wortelde in de aarde, dat zijn geest zich boven de aarde verheffend in een horizontaal vlak gelijk met die aarde bewoog, terwijl daar boven een oneindigheidsbeginsel was, dat het geheel bevestigde en dat het geheel z'n waarde gaf. Nu is het opvallend dat deze priesterorden lang nadat er niet meer over Atlantis wordt gesproken - in de tijd dat men al vertelt dat dat land een fabeltje is - dat dat toch naar voren komt. Denkt U b.v. maar eens aan het offeren van Melchizédek, nietwaar? Een zeer interessant iets, ook deze offert graan en wijn en men neemt dit aan als een voorloper van sacramentale handelingen in het christendom. Maar ik zou eerder willen zeggen: het is het resultaat van oude gebruiken die in esoterische orden zijn bewaard. Nu is het opvallend dat in die oude geschiedenis dat Bijbelverhaal eigenlijk wel bevestigd schijnt te worden want het oorspronkelijke ras dat leefde in het Atlantische gebied, was een ras dat zeer sterk doet denken aan het Indo-Germaanse type, ja zelfs zouden we nog verder kunnen gaan en zeggen: het Saksisch-Friese type. Dus beide schedeltypen worden gevonden, zij het iets gevarieerd natuurlijk; het heeft zich in de tijd ook ontwikkeld. Dit type nu van mens is dan als het ware het type van Abel. Het is ook opvallend dat ook schijnbaar schilders dit instinctief aanvoelen, want als U b.v. Jeroen Bos' werk bekijkt, wat die er over heeft geschilderd - waar deze voorstelling op voorkomt - dan zult U vinden dat over het algemeen Abel wordt afgebeeld als iemand met blond haar en zelfs met blauwe ogen. Het is dan misschien een toeval maar het is dan toch wel zeer opvallend dat ook hier de uitbeelding overeenkomt met het ras dat daar voor staat. Nu komt daarbij een Gallisch ras met enige Nubische inslagen. Dit ras is niet zuiver, want het is een slavenvolk. Dit slavenvolk neemt de macht in handen en begint met offeranden te brengen die niet meer in overeenstemming zijn met de oude leer; we zien dan de dierenoffers en de mensenoffers in een ontstellende mate toenemen. Uit deze periode stamt de beschrijving die over Atlantis werd gegeven o.a. door Plato. Want in deze tijd heerste er een vruchtbaarheids-

dienst en het meest begeerde offer - het beste offer dat men brengen kon - dat was een jonge stier in de volheid van zijn krachten die dan volledig vlekkeloos moest zijn, als het ware heilige stieren zelfs, en die werden dan geofferd. Daardoor werd het oorspronkelijke Rijk in vele delen verdeeld en U zult begrijpen dat - zoals bij elke politieke omwenteling - in de latere tijd dan ook veel mensen er tussenuit gingen, juist in deze periode; die trokken weg. En het eigenaardige is dat de oorspronkelijke priesters in deze tijd betrekkelijk sterk vervolgd worden, maar dat hun gebruiken - zij het met enige variaties - worden gehandhaafd, zodat het symbool van het latere Atlantis niet meer is het zuivere kruis, maar een kruis waaruit twee stralen opwaarts schieten. Dat is een gevolg van het dualisme van de godsopvatting, waarbij men dus het kwaad tegenover het goed gaat stellen en beide hun invloed doen gelden. Op zichzelf waren ze niet eens onlogisch degenen die deze symbolen ontworpen hebben. En overigens ook wel aardig om dat erbij te vertellen: dit zult U later sterk op zien treden bij de Kelten en ook bij sommigen van de Germanen die onder Keltische invloed zijn, en dat ontwikkelt zich dan o.a. tot de z.g. levensrune. Maar in ieder geval we gaan terug naar dat Zuid-Amerika, want daar gaat het in dit geval om. Nu trekken mensen weg en ze trekken zover mogelijk weg; zij begeven zich naar de omgeving waar tegenwoordig de Rio de la Plata ligt en trekken dan zelfs ver land in, daar in deze kustgebieden voor hen zeer weinig zekerheid te vinden is. De invloed van de tien Rijken die daar verenigd zijn is zo groot dat zij ook in dit gebied praktisch elke ongewenste vreemdeling kunnen laten verwijderen of laten offeren, precies zoals ze willen. En daardoor zijn het vooral de priesters die ver weg vluchten en o.a. in de Andes een veilige toevlucht vinden ook. Nu komt er echter kort daarop een periode waarbij de eindtoestand verandert. Wij ontdekken aan het zeer snelle smelten van de Poolkap, dat het water hoger komt, daardoor overstromingen van vele gebieden, kort op deze periode een cosmische ramp. Nu had deze eerste periode er al voor gezorgd dat - gezien de vele overstromingen - een deel van volkeren zich had teruggetrokken naar hoger gelegen gebieden en dat betekent dan de eerste historisch vast te leggen volksverhuizing; die is inderdaad nog te vinden en zal nog wel gevonden worden. De eerste volksverhuizing dus in Zuid-Amerika en die begeeft zich niet in noordelijke maar in westelijke richting; het was een strijd om de hogere gebieden. Later zien we dan dat deze priesters daar contact krijgen met deze stammen en hun veel raad kunnen geven; zij treden op als geneesheren en ook als predikers, waardoor hun leer - zij het dan veranderd om te passen bij de gebruiken van het volk zelf - langzaam maar zeker ingang vindt, vooral hun symbolen worden overgenomen. Maar deze priesters hebben ook het eeuwige leven niet en daarom vermengen zij zich met de hogere klassen van de stammen bij wie ze leven. Wanneer dit het geval is laten zij sterrenkundige berekeningen na, waardoor het voor hen een noodzaak was geworden eigenlijk, om het geslacht te dwingen tot zekere arbeid. Die arbeid bestaat dan in het bouwen van rotswoningen op betrekkelijk grote hoogte, zodat, wanneer kort daarop Amerika wordt getroffen door een zeer zware meteoorrege, de mensen zelf daar niet onder te lijden hebben maar grotendeels dit overleven. Echter worden ze zo bang voor die buitenwereld en is er sprake van zoveel plotselinge veranderingen van omstandigheden, dat zij nog langere tijd in de hollen leven. Sommige stammen houden dat ook later nog vast en zo kennen wij dan de hollendorpen en ook de Pueblo-bouw, die op het ogenblik meen ik wel het meest bekend is van de Navajos, maar die gevonden wordt praktisch door geheel Zuid Amerika en het zuidelijk deel van Noord-Amerika heen. Nu moeten we echter terug naar dat kruis en naar die gebruiken. Nu wil ik U van tevoren vertellen dat er door deze mensen geen kruisteken werd gemaakt; zij hadden enige gebaren, manualen, die deden denken aan de bekruisiging zoals die in de Middeleeuwen veel voorkwam n.l. een teken op het voorhoofd, op de mond en op de borst, waarbij dan de drie goden - die deze volkeren uiteindelijk erkenden - werden aangeroepen n.l. de krijgsgod, de god van de vruchtbaarheid die dan bij de mond wordt aangeduid tevens. Eigenaardig, dat vindt U later in veel esoterische leringen terug, het verband tussen de sexe-organen en het spraakorgaan, en verder het hoofd nietwaar, opdat zij het verstand mogen hebben. Dus, zij geven daarmee als het ware een wens te kennen en symboliseren die in een bepaald gebaar, zoals de tegenwoordige christen van een bepaalde richting nog wel eens een schietgebedje prevelt. Dit werd ontwikkeld reeds in die tijd en er bestond toen ook de behoefte van velen om zich aan te sluiten bij de stam, want U begrijpt in zo'n ramp dan blijven er velen achter alleen of in te kleine gezelschappen om enige invloed te doen gelden in de omgeving; zij moeten bescherming zoeken. En het was de gewoonte bij deze volkeren dat deze mensen werden gebracht tot het reciteren van hun eigen daden event. door getuigen; dat is het begin van de biecht, zoals die daar althans bestond. Later wordt die tot een vaste instelling gemaakt waarbij aan de priesters, die tevens over het algemeen de vertegenwoordigers van de regering zijn, dat kennen we zelfs nog uit de Inka-periode nietwaar, waar de vorst ook tevens priester is, hoofdpriester of opperpriester, hoe U het noemen wilt, en zo wordt dan dus de biecht gebruikt tevens als een soort politiek wapen, ze wordt niet misbruikt, kan zich daarom handhaven. Verder gaat men er toe over om in herinnering aan

de grote overstromingen en de rampen die daarop volgen, om elk nieuw lid van de stam te dopen - zoals U het zoudt noemen - door ze aan te raken met vuur en ze aan te raken met water. Hier is later bij vele van die volkeren vooral in de meer noordelijk gelegen en ook diegenen die zich op het ogenblik nog in het Amazonegebied bevinden, de gewoonte naar voren gekomen om zekere martelingen te doorstaan, oorspronkelijk was dat niet zo. Dat is dus de oorsprong van die doop. Het kruis echter werd gehandhaafd, later zien we dan dat sommigen daarvan overgaan tot het aanvaarden van het T-kruis, dus niet het Tou-kruis maar het T-kruis, een kruis dus waaraan de bovenste balk de kopbalk als het ware ontbreekt en alleen de horizontale balk en de balk naar beneden toe blijven gehandhaafd. Dit wordt zelfs gebruikt in rituelen en geeft aanleiding tot zeer veel eigenaardige gebruiken, waarvan er één is - op het ogenblik voorzover ik weet nog bestaande - het z.g. dansvliegen of vliegdenken, waarbij men vanuit een hoge staak met een gordel naar beneden duikt en zich dus daar laat rondzwieren en op die manier dan ook nog bepaalde capriolen uitvoert. Dat is allemaal oorspronkelijk daarvan afkomstig en dat is weer uit het T-kruis gegroeid. Dan zien we verder dat men meer en meer ertoe overgaat om de wereldbeschouwing van deze eerste priesters te profaneren; men gaat hun gelijkenissen letterlijk nemen en komt daardoor weer tot zeer vele eigenaardige gebruiken, één ervan is b.v. het bouwen van een soort altaar waarop wordt gedanst, waarop rituele dansen dan natuurlijk worden gedanst en bepaalde mysteriespelen worden opgevoerd en ook offerplechtigheden plaatshebben. Dit is zo ingedeeld dat men het van bovenaf kan betreden, maar dat er ook twee schachten zijn vanwaaruit men het beneden kan betreden. Men heeft daar dus een hele ruimte waarin sommige van de z.g. demonen-dansers zich verbergen. Het geloof wordt meer en meer verward, maar het blijft toch nog altijd een enigszins onbloedige godsdienst, er is nog geen sprake van het brengen van vlees- of van mensenoffers, nog steeds het offer van bloemen en het offer van graan en van vruchtensappen, die vooral in het begin zeer zeker niet gegist mogen zijn; later gaat men daar gegiste dranken voor in de plaats stellen. Iets dergelijks kunnen we b.v. ook zien bij de negerstammen. Als we denken aan de grote stammen die tegenwoordig de bosjesmannen genoemd worden, dan hebben deze ook in het begin een dergelijke plechtigheid gehad, die zelfs zover werd doorgevoerd dat ze op rooftocht gingen om zich graan te verschaffen, daar ze in hoofdzaak een herdersvolk waren. Zo sterk was dat. Dat is dus niet alleen maar in Zuid-Amerika, dat is ook in Afrika, en dat vinden we b.v. ook terug, als we een vijfduizend, zesduizend jaar voor Uw jaartelling gaan, in de kanten van Zwitserland en het zuiden van Duitsland, waar ook volkeren leven die nog een dergelijk gebruik handhaven. We zullen die verdere vergelijking maar even laten en de geschiedenis verder vertellen tot de komst van die conquistadores. U zult begrijpen dat deze volkeren weer naar de vlakte zijn afgedaald ten dele. Degenen die in die vlakten leefden kwamen onder andere levensomstandigheden, werden daardoor veelal herders; als herders ongevoeliger tegenover dierenleed en werden uiteindelijk tot offeraars van het dier. Deze volkeren blijven een betrekkelijk lange tijd in die vlakten, terwijl degenen die in de bergen nu niet rijkelijk genoeg meer aan de kost kunnen komen, naar het noorden trekken. En zij zijn het dan die de z.g. eerste Inka-beschaving, dus de Aztekische beschaving tot stand brengen. Zij kennen een godsdienst waarbij het symbool de slang naar voren komt als goede god; dat is nog niet de latere gevleugelde slang. Ze kennen een al-god en alle andere goden - zoals men die tenminste hier noemt - waren in die tijd zoiets als Uw engelen die een bepaalde taak krijgen toegewezen. De oorlogsgod is dus zoiets als de engel Gabriël als ik me niet vergis, is die het niet die- neen, Michaël, juist - is die het niet die er op uittrekt om met het zwaard God te verdedigen en diens recht te handhaven? Een dergelijke functie moet U zich die goden oorspronkelijk voorstellen. In herinnering aan het oude land, en ook de bergen, waarin het gebruik steeds is geweest om op een bergtop te offeren, bouwen zij zelfs in hun eigen steden offerbergen, iets wat we ook veel voor zien komen in geheel andere gebieden weer. En we vinden dan b.v. een opvallende overeenkomst met de daar gebouwde oorspronkelijke offertorens met de Babylonische steil van ongeveer 1700-1800 voor Christus. Ook in de Assyrische steil vinden we weer dezelfde bouw terug. U vindt het in Babylon, U vindt het in Ninive, U vindt het ook daar. Later komt hier een variatie van tot stand doordat de volkeren in de vlakte nu door de omstandigheden tot opdringen worden genoopt. Daarbij blijkt ook dat een deel van het volk dat ook op Atlantis een zeer sterke invloed heeft gehad en waar nu niets meer van over is, maar dat waren eigenlijk de Vuurlanders, dus die waren van de perioden die nog voor de ijstijd liggen, voor de eerste ijstijd zelfs die vastgelegd wordt. Maar die restanten daarvan vermengen zich ermee en deze brengen nu zeer sterk weer het astrologische aspect in de godsdienst naar voren. Vandaar dat we dan, wanneer de Totheken komen, een overbouwen van de oude heiligdommen zien en een verandering van de cultus waarbij weer goden en symbolen gehandhaafd blijven, maar hun betekenis zelve zeer sterk verandert. En dit is dan de toestand waarin de conquistadores uiteindelijk dit oude Amerika terugvinden. Ik geloof dat dit interessant genoeg is om dat eens te bespreken, want dat leidt ons tot de vraag: is het kruis dan alleen een symbool door de kruisdood van Jezus? En dan moeten we zeggen "neen", dit kruis

in zijn verschillende vormen is veel ouder. En dat deze kruisdood door Jezus werd geleden kunnen wij tevens noemen een symbolische betekenis voor dat wat Hij trachtte te doen. n.l. Hij trachtte de lagere krachten van de aarde, plus het denkvermogen van de aarde in contact te brengen met de geest, de zuivere geest, die wij noemen de geest Gods. Kruis zowel als biecht, zowel als doop, zien wij in zeer veel verschillende gebieden optreden. Het blijft niet beperkt tot Neger- en Indianenstammen, het is evenzeer te vinden in de Mongoolse gebieden, het is te vinden in Tibet, het is te vinden in de Polynesische eilanden, in de Archipel, het is kortom over de gehele wereld verbreid en komt vaak zelfs bij de zeer primitieve volkeren voor. Daaruit zou dus wel de conclusie worden getrokken door een ieder die logisch denkt, dat deze dingen oud zijn en dat de instelling daarvan in het christendom niets anders is dan de handhaving van een zeer oude traditie, waarbij wij niet mogen vergeten dat de lijn die we getrokken hebben tijdens dit praatje; ik weet niet of het U op is gevallen, van Abel - Bijbelse figuur in het begin - naar Melchizédek, de priester voor wien dan ook die geheimzinnige clausule staat van dat hij behoort tot het priesterschap dat eeuwig is, tot Jezus. Priesters van het onbloedige, priesters die God loven met de vruchten der aarde die Hij heeft gegeven om te leven door de vruchten der aarde. Het is een aanvaarden van een religie in zijn meest zuivere zin. En wanneer we dat kunnen begrijpen vrienden, dan zullen heel veel vragen en raadsels wegvallen, dan zal U de vraag: waarom nu de biecht, en is de biecht sacramentaal? waarschijnlijk wel belachelijk voor gaan komen, dan zal Uw vraag omtrent de inwijding van het huwelijk en de sacramentale betekenis daarvan ook wat verzwakken; dan zult U niet meer zeggen: "is het onbloedige offer een realiteit, is het een sacramentale handeling of is het een formaliteit?" U zult zeggen: dat zijn de dingen die sedert de oudheid, ja sedert de eerste beschaving op aarde de mensheid geregeerd hebben en die altijd weer - omdat ze schijnbaar noodzakelijk zijn voor de mens - naar voren worden gebracht, onverschillig in welke religie, onverschillig in welke tijd. Dan zult U misschien ook wat vriendelijker denken over die verschillende uitleggingen die anderen er aan geven. Wat maakt het uit of het offer van brood en wijn - dat is het tegenwoordig geworden - nu sacramenteel is of niet. Hoe men het duidt, wat geeft dat? Het is zeker dat het oud is. Het offer werd gebracht bij de Ulyssische mysteriën, bij de Dionysische dienst kwam het naar voren, dergelijke offers werden gebracht in Memphis, in Kefa, dergelijke offers worden nog gebracht in sommige kloosters in primitieve landen. Dergelijke practijken kenden de oude Sjamanen en die practijken worden vaak nog doorgezet door de hedendaagse Tsjeretchen?. U ziet dus, er is niets nieuws onder de zon, alleen de mens interpreteert deze oude dingen steeds weer in overeenstemming met z'n eigen geloof of z'n eigen denken. En juist omdat het zo oud is en er al zoveel betekenissen zijn gegeven aan deze dingen, zult U dan misschien gemakkelijker kunnen zeggen: "nu ja, voor mij is dit de waarheid", maar die ander die legt het op zijn manier uit en we zijn beiden slechts een kleine schakel in een keten die reikt tot het begin van de mensheid. Zo, daar heeft U een onderwerp naar mijn keuze. Is daar nog wat over te vragen of over te zeggen?

- x Ja graag, de geestelijke waarde van al die offers en die symbolen.
- De geestelijke waarde van een offer of van een symbool, dat zijn twee verschillende dingen
- x Ja.
- Het werkelijke offer, waarbij dus wordt gezien het geven ten nadele van het eigen ik als - ja, wat moeten we zeggen - als een soort gift aan de Schepper, kan een zeer hoge waarde hebben, wanneer het niet betekent de poging om God om te kopen, om nu maar eens eventjes iets te doen, zo iets van: "ik offer je nu wel een paar duiven, maar denk erom, ik moet er minstens een gemest kalf voor terug hebben", maar alleen uit dankbaarheid des harten. Hierdoor bevestigt de mens voor zichzelf door ontzegging, zijn verhouding tot de Schepper, tot de God die hij erkent. En wanneer hij op een dergelijke wijze offert, stelt hij zich dus met deze godheid - juist door zijn instelling - onmiddellijk in verbinding. Dat is een grote kracht. Dan verder de symbolen. De waarde van de symbolen is gelegen in het feit dat zij van het begin af aan vaak zelfs, voor een bepaald iets regelmatig gebruikt zijn en dat zij dus alleen reeds in hun symbool tot drager geworden zijn van alle daarmee verbonden invloeden. Het symbool staat voor een totaliteit die achter het symbool verborgen wordt. En in het verband met het kruis b.v. kunnen wij zeggen dat dit symbool zeer machtig is omdat de goddelijke gedachte - het contact van de mens met God - ofwel de bewuste mens die God erkent als Meester en deze gaarne erkent als Meester, al die gedachten die zijn opgestapeld en elk kruis betekent als het ware een concentratie op deze totaliteit. Wanneer U dus een kruis zoudt aanschouwen en nu zeg ik er direct bij: dit geldt niet voor die schone kunstwerken die er gemaakt worden van een kruis, maar hetzelfde kan gelden voor een kruisje dat van twee takjes in elkaar geknutseld wordt, wanneer dit kruis als symbool staat voor de godsgedachte, dan stelt de mens zich door concentratie op dit symbool met deze gedachte zelf in verbinding. Dat geldt voor de meeste andere symbolen trouwens ook.

- x Dus het komt in hoofdzaak op de concentratie neer.
- Het komt altijd op de mens zelve neer. Er zijn mensen die voor een - laten we zeggen - een persoonlijkheid een kruis zouden zetten als symbool van het heilige en in werkelijkheid daarmee een lokmiddelje voor de demonen tot stand brengen, daar hun concentratie op dat kruis betekent hebzucht, egoïsme, haat misschien, angst, wreedheid, ja sadisme, lust, begeren. Wanneer dat het geval is dan is dat kruis niet de kracht die de demon weghoudt. Dat heeft trouwens eens iemand heel aardig geschreven, een schrijver. Het was een geschiedenis waarin de duivel dan als persoon op aarde terugkeerde en onder de mensen leefde. En toen trad de schrijver de kerk binnen en zag daar tot zijn grote verbazing de duivel ook naar binnen gaan. Toen zei hij: hoe kom jij nu hier; kun jij hier binnenkomen? Waarop de duivel heel rustig antwoordde: "Ach daar waar een priester voor gaat daar zal de duivel nooit schromen te volgen " wat betrekkelijk hatelijk is maar zeer goed karakteriseert wat ik U hier tracht duidelijk te maken. De heiligheid van plaatsen, van symbolen, ja zelfs van een offer, ligt niet in de zaak op zichzelf, maar in de geestelijke kracht die daarmee in verbinding wordt gesteld door de mens. U kunt zich omringen met gewijde voorwerpen en kruisen, de demon sluipt binnen zoals hij wil. Wanneer ge echter één klein teken hebt dat U als concentratie dient, iets waar een ander om lacht misschien, en ge stelt daardoor Uw denken geheel open voor alles wat edel en wat goed en wat rein is, dan zal de duivel of dan zal de demon geen macht over U kunnen hebben want dan zijt ge op dat ogenblik rein en één met God. En hij die rein is en één met God die is onaantastbaar. Ik hoop dat ik dat dus duidelijk heb gemaakt.
- x Ja, dank U. Mag ik over het denken nog iets vragen?
- Ja, natuurlijk.
- x Het denkvermogen van de mens is in feite ongedisciplineerd. Op welke manier kan de mens zijn denken onder controle krijgen?
- Op dezelfde manier zoudt U kunnen zeggen: het hele lichaam van de mens is ongedisciplineerd, hoe kan ik het onder controle krijgen? Door voortdurende oefening; U moet leren lopen en U moet leren denken en U moet leren Uw hersens volledig te gebruiken en U moet leren om bepaalde impulsen te onderscheiden van Uw eigen denken en anders dan zou het wel eens kunnen zijn dat U alleen doordat er toevallig een bepaalde elektrische spanning in de lucht is, andere gedachten gaat denken dan Uzelf eigenlijk behoort te denken d.w.z. Uw realisatie van Uw eigen wezen wordt door deze omstandigheden verdraaid. Dat is het resultaat van de elektrische werking in de cellen in de hersenschors, waardoor de combinaties dan iets anders uitvallen dan normaal. En wanneer dergelijke dingen gebeuren, dan moet U eigenlijk in staat zijn om dat te erkennen. Uw denken moet dus tweeledig worden; het moet niet alleen zijn een realiseren in stoffelijk aanvaarde termen, maar het moet ook zijn een intuïtief denken dat geen beeld nodig heeft maar dat in staat is te oordelen en wel onmiddellijk, ook over het eigen ik en de daarin optredende spanningen. Als U dat tot stand brengt dan kunt U Uw gedachten volledig beheersen. Maar dat is iets dat nog wel lang op zich zal laten wachten, dan zal eerst nog minstens de helft van de nu nog braak liggende hersenen - tenminste de voor het bewustzijn braak liggende hersenen en hersencentra - in het bewuste denken moeten worden ingeschakeld. Dan is dat een regelmatigheid en komt het veel voor. Maar U kunt wel dit van mij aannemen: elk denken dat tracht zichzelf te reglementeren, kan komen tot een verbetering van de gedachtenbeheersing wanneer het zich in contemplatie en concentratie regelmatig bekwaamt. Hierbij worden n.l. de nevengeachten afgesneden, maar wordt het hoofdonderwerp dan ook vrijelijk en ontspannen gevolgd uiteindelijk. Men denkt dat concentratie en contemplatie inspanning betekent. Dat is het alleen voor de leek, voor degeen echter voor wie deze dingen dagelijks werk zijn en zich daarop voldoende geoefend hebben betekent contempleren, een ogenblik alles uitschakelen behalve dit ene punt en alle facetten en indrukken die in verband staan met dit punt, op zich toe te laten komen. Het is dus als het ware leren om niet teveel tegelijk te doen en te denken en dat vraagt, zoals ik reeds zeide oefening, oefening en nog eens oefening. Dat is niet voor een ieder even gemakkelijk te bereiken, het is niet voor een ieder bereikbaar in een volmaakte vorm. Dat ligt ook weer aan de structuur van het wezen zelf en zoals U weet of kunt weten, de hersenen van een mens tonen soms zeer opmerkelijke verschillen. Die verschillen die kunnen soms van zodanige aard zijn dat daarmee een volledige concentratie onmogelijk is, tenzij men over zou gaan tot een bewerking waarbij een bepaald deel van de hersenen weer buiten gebruik wordt gesteld. Nou, ik hoop dat dat duidelijk genoeg is.
- x Ja, dank U. Een andere mogelijkheid van zonder gedachten te zijn, hoe spelen ze dat dan klaar?
- Als U zonder gedachten bent bent U niet.
- x Dat dacht ik ook dat dat niet mogelijk is.
- De enige gedachte die noodzakelijk is voor het zijn is de realisatie van het zijn dus: ik besta. Wanneer die gedachte niet bestaat dan is elke relatie tot het eigen ik en de omgeving uitgeschakeld en treedt geen ervaring op, dan wordt de herinnering uitgeschakeld en blijft dus geen bewust bestaan meer over. Maar men kan wel bijkomstige gedachten uitschakelen, men kan door concentratie op een

opzichzelf onbelangrijk punt en wel op een zeer scherpe manier al het andere uitschakelen, maar dan blijft dat ledige niet leeg, het gaat zich weer vullen. Nu is de vraag: waarmee vult het zich? Over het algemeen doet het dat met gedachten die een zekere waarde hebben, doet het dat met onberedeneerde conclusies, die echter een zeer goede hulp en lering betekenen voor degenen die met problemen worstelt.

- x Kunt U dit nog een beetje duidelijker omschrijven?
- Wat?
- x Die gedachtenloosheid, hoe je dat kunt bereiken.
- Ik heb zojuist uitdrukkelijk staan beweren dat het niet bestaat.
- Ja, maar toch een leefgids moet je dan toch in je gedachte hebben wil je het kunnen concentreren met iets anders, ofwel op je in laten werken.
- x Wel neen. Laten we zeggen: U gaat een roos nemen, een doodgewone roos, of een sering of een bloem, er zijn er genoeg hier. Laten we zeggen U neemt van een sering zo'n klein bloempje en U gaat dat bekijken en U probeert dat zo sterk voor U te halen dat U de ogen dicht kunt doen en dat bloempje voor U ziet, volledig, met alle nerfjes erin, met elke kleine vervorming; dat bloempje moet U zien, helemaal en de hele wereld bestaat niet, alleen maar dat bloempje. Dan schakelt U daarmee Uw bewuste denkproces uit door een sterke concentratie op een, op zich onbelangrijk punt. En daarmee geeft U dan alle krachten van Uw eigen bewustzijn de gelegenheid om onafhankelijk van dat vermoeiende bewustzijn, dat redeneringsvermogen, nu zelf de problemen die eraan gesteld zijn als het ware op te lossen. Wanneer U nu deze beschouwing beëindigd hebt en U heeft dit gerealiseerd, U kunt dit zien, dan gaat uit dat bloempje toch weer een gedachte naar voren komen. De gedachte die dan naar voren komt zonder Uw eigen medewerking is over het algemeen waardevol voor U, zij is een onthulling van Uw eigen denken, Uw eigen wezen, Uw eigen zijn en in vele gevallen zelfs bovendien van de geestelijke contacten waarvan U zich op aarde niet bewust bent.
- x Dat bedoelde ik ook ja, dank U wel.
- Daarom voegde ik het eraan toe, anders zou U teleurgesteld zijn.
- x Wanneer men normaal offert maar men offert niet en geeft dat aan z'n medemens, doet men dan dezelfde daad alsdat men het offert aan de godheid? mits de goede bedoelingen natuurlijk daarmee in verband zitten.
- Ja, die goede bedoelingen natuurlijk in de eerste plaats, maar in de tweede plaats moet er dan bijkomen een verbreking van elk persoonlijk contact met de gift.
- x Ja, dat de linkerhand niet wete wat de rechterhand doet.
- Inderdaad, want op het ogenblik dat U deze gift gaat geven aan een mens en U gaat zien wat ermee gebeurt, dan krijgt U een relatie niet meer tot God, dan krijgt U een relatie tot de persoon in kwestie en dan zal misschien het resultaat daarvan U teleurstellen of wel U een zekere vreugde bezorgen, maar dan is dit op menselijk peil gebleven. Wilt U het werkelijk tot offer maken, dan schenkt U dus zonder te vragen: "wat gebeurt er mee?", zonder te vragen "waar blijft het?". Ja, uiteindelijk zelfs zonder te vragen "wie krijgt het?" U schenkt in dit geval om Uw medemens te helpen, zonder er bij na te denken of deze hulp nodig is, of deze hulp wat uit zal halen, zonder erbij te denken of deze mens U nu wel dankbaar is of niet, of de andere mensen dat nu mooi van U vinden of lelijk. In tegendeel, U maakt dat tot een groot geheim, U weet eigenlijk zelf haast niet dat U het gegeven heeft. En dan, wanneer U dat doet dan is inderdaad dit geven ook een offeren en een dergelijk offeren kan dan voor een mens volkomen gelijk staan met het offer aan God, daar uiteindelijk in dit geval de onbekende persoon aan wie U geeft en waarbij U zich verder dus helemaal van de gift distantiëert, voor U in de plaats komt van het goddelijke, hij is dan de uiting van het goddelijke aan wie men schenkt. Maar zodra U het gaat doen met het idee: "nu ja, ik ben toch ook eigenlijk wel een goede vent en ik zal dan nu eens helpen", dan niet.
- x Neen, want dan krijg je loon daarvoor.
- Neen, dat gaat nog niet eens om loon wat U krijgt, want dat kunt U voor een offer ook krijgen n.l. door de geestelijke spanningen die U in Uzelf opwekt kunt U dan komen tot een veel zuiverder functioneren dan anders en dan heeft U er ook voordelen van. U moet niet denken dat dat allemaal zo'n bijgeloof is wanneer b.v. iemand U vertelt: "ja, ik sta 's morgens eens een enkele keer vroeg op, dat doe ik niet graag, maar dan overwin ik mijzelf en dan ga ik naar de kerk toe en als ik dan uit de kerk kom, dan is het net of het de hele dag beter met mij gaat." Die mens realiseert zich dat waarschijnlijk niet, maar door deze zelfoverwinning heeft hij zichzelf een gemoedsgesteldheid geschapen die bevorderend is voor elke positieve handeling en daardoor zullen meer resultaten geboekt worden. Zo zijn er andere mensen die iets dergelijks krijgen wanneer ze wat aan een bedelaar geven. U begrijpt dus wat ik bedoel, het loon krijgt U wel, maar het loon moet niet betekenen dat de gift om het loon geschonken wordt, of dat men uit deze gift zelve het loon verwacht. Deze gift is weg, U heeft daar iets gedaan, U heeft bij wijze van spreken diep in Uw portefeuille getast en tegen een arme kerel gezegd: hier, ik weet hoe slecht het is met je gezin, hier heb je vijf en twintig gulden. Zegt U nu bij Uzelve: "zou hij het verdrinken, zou hij het nu wel aan z'n

vrouw geven?" Of ziet U ze de volgende keer misschien wat netter gekleed of wat welvarender, zoudt U gaan zeggen: "ja, dat heb ik nu toch maar gedaan", dan is Uw relatie tot deze persoon een feit, maar dan is dit ook niet meer in relatie tot het goddelijke. Wanneer U dit alles verder buiten beschouwing laat, het brengt dus als een offer op het ogenblik, die gift, en dan verder U er niet meer mee bemoeit, dan heeft U tot stand gebracht datgene wat U uiteindelijk beoogt, n.l. U heeft U gewend tot de universele kracht. En de universele kracht - hoe men ze ook wil bekijken - is en blijft God. Is het nu duidelijker geworden of is het nog duister?

Neen, het is prima, dank U.

Doet me genoeg. Is er nog meer te bespreken vrienden?

Ja, in het gesprek is een paar keer o.m. het doopritueel naar voren gekomen. Zoudt U daar ook de juiste opvatting van kunnen geven? De een doet of laat het doen wanneer een kind een paar weken oud is en de andere mensen die doen dat wanneer zij zo groot zijn dat ze voor zichzelf kunnen denken. M.a.w. is het nodig jong, is het nodig oud, is het überhaupt nodig?

Nodig is het niet, het doopsel is geen noodzakelijkheid, het doopsel is een uiterlijkheid die niet in verband staat met de geestelijke bewustwording zelve. Wanneer een doop plaatsvindt bij een kind, dan kan dit beschouwd worden als een aanvaarding in een bepaalde levensgemeenschap van dit kind. In dat geval mag men aan het doopsel voor het kind geen verplichtingen verbinden. Zou men overgaan tot de doop echter op latere leeftijd, dan zou men kunnen zeggen: hier is een mens die aan deze plechtigheid zelve bewust de opnemings in deze speciale geestelijke gemeenschap op zich neemt, hij wenst hier in die gemeenschap opgenomen te worden en moet nu ook alle consequenties daaruit trekken. Vandaar ook dat voor de volwassenen een doopbelevens van een geheel andere geestelijke waarde is dan van een kind. Een kind dat gedoopt wordt wordt over het algemeen gedoopt voor de ouders.

x Ja, en de belasting moet hij betalen hierover. Dat is heel praktisch gezegd, maar ik wil hiermee zeggen dat, juist omdat het een kind is en niet in staat tot denken, leggen de ouders hem al een verplichting op waar het kind part noch deel aan heeft, met de consequenties daarvoor in latere jaren.

- Denkt U dat het kind in latere jaren de consequenties zal trekken van de door de ouders aangegane verplichtingen?

x Juist niet, dat zal hij niet doen als ..

- Dus het is alleen een teleurstelling voor die ouders misschien. Maar ik geloof niet dat het doopsel op zichzelf betekent een bewustzijnsvernaauwing waardoor mogelijkheden worden afgesloten, ook niet bij de kinderdoop. Wat ik wel geloof is dat de opvoeding zelve in een bepaalde religieuze richting, soms een dergelijke - laten we zeggen - de blik beperkende werking kan hebben. Maar aangezien we dit uiteindelijk op elk gebied en niet alleen op het religieuze gebied zien, geloof ik dat we ook zelfs daarover niet behoeven te struikelen of behoeven te vallen. We kunnen zeggen: ook dit is normaal en laat het gaan. Waar bovendien blijkt dat vele ouders geloven dat het kind niet gelukzalig - zoals men dat noemt - kan worden, opgenomen kan worden in de heerlijkheid wanneer het niet gedoopt is. In dit geval is dus een zeer grote psychologische waarde toe te kennen juist voor de ouders aan deze doop. Daar komt bovendien nog bij dat de gebruiken die misschien nu ten dage wat minder bestaan maar van het nemen van een peet, ook tevens betekent dat hiermede door die doopplechtigheid de opvoedingsverantwoording wordt gedeeld en dat personen dus zich enigszins aansprakelijk stellen voor de ontwikkeling en het lichamenlijk en geestelijk welvaren van zo'n kind. En dat zijn dan toch wel weer dingen die misschien bijkomstig zijn ten opzichte van het probleem doopsel zelf, maar die zeer zeker tot de kinddoop en het in stand houden daarvan veel hebben meegewerkt en als het nog bestaat dan zullen ze ook heel vaak nog de redenen zijn daartoe, het scheppen van banden en relaties. Zo krijgt menig kind in het doopsel misschien niet die grote geestelijke gave die men verwacht dat het krijgt, maar aan de andere kant een goede kruiswagen voor latere tijden en dat is ook wat waard.

x De magische handeling van de katholieke doop, heeft die dan geen waarde, want dan wordt dat kind toch op een zeker moment afgesloten?

- De magische handeling heeft geen waarde, maar het ritueel heeft volledige waarde zodra van een bewustzijn kan worden gesproken. Bij een pas geboren kind echter is dit niet het geval. Het kan onder een magische afscherming worden geplaatst, goed, maar deze afscherming kan op duizenderlei wijze tot stand gebracht worden en over het algemeen is zelfs de oprechte liefde van een goed ouderpaar voldoende om deze afschermende werking tot stand te brengen, daar heb je geen doop voor nodig en ook geen bestrooien met allerhand dingen en het geven van zout op de tong en weet ik wat er nog meer bij hoort; deze dingen zijn bijkomstig. Een dergelijk kind de duivel uitdrijven dat wil eigenlijk zeggen iemand uitsturen met een boodschap om nu eens eventjes de klopper op de poort van de hemel te gaan poetsen; dat heeft net zoveel zin. De magie die heeft wel een enigszins andere betekenis en waarde, maar vele magische rituelen zijn door misbruiken en door het formaliseren daarvan, op zichzelf werkingloos geworden en dat zien we dan ook

wel heel sterk wanneer we de moderne priester aan het werk zien, de moderne priester n.l. heeft afstand gedaan van het werkelijk magische in zijn handelingen en betekenis van die handelingen en heeft daarvoor in de plaats gesteld een soort van - nu ja, laten we maar zeggen - een ezelsbruggetje waarmee je de mensen tot God stelt; dat is niet juist. De oorspronkelijke priesters konden genezen, die konden profeteren, zij konden het woord uitleggen en ze konden ook dit doen intuïtief. En de predikant die vandaag aan de dag uren nodig heeft om een preek van een uur voor de Zondag bij elkaar te brengen, heeft dus volledig afstand gedaan van de begeestiging en hij heeft er voor in de plaats de techniek gesteld. Dat heeft ook de katholieke kerk in zekere zin gedaan; zij heeft haar magische handelingen gemaakt tot een deel van haar politieke uitrusting, van haar laten we maar zeggen zuiver technisch manuaal. En geen enkele magische bezwering gelukt indien men zich daar niet geheel in geeft. Dit geven moet door beide personen gebeuren in dit geval.

x Ook de hogere clerus in de katholieke kerk?

- Laten we over de hogere clerus in de katholieke kerk maar niet spreken, want dat zijn mensen die het één doen verkondigen terwijl ze het andere geloven.

x Ik bedoel dit, dat ze met hun magische wetenschap, wel natuurlijk zwart-magisch toepassen, maar dat ze toch een zekere kracht bezitten.

- Als de mens zich bewust was van de kracht die hij bezat, dan zouden er geen wonderen zijn op de wereld.

x Over magisch gesproken, bestaan er ook bepaalde magische woorden. Ik heb er wel eens het een en ander over gelezen dat bepaalde woorden een zekere magische werking hebben.

- Ja, een woord krijgt een magische werking wanneer het voor de persoon zelf een zekere betekenis heeft, dus een geestelijke reactie teweeg brengt en bovendien een bepaald aantal trillingsfrequenties op de juiste wijze omsluit. Een daarvan, het meest bekende misschien van Uw tijd is het woord "oem".

x Op een bepaalde wijze uitgesproken.

- Inderdaad, dus geïntoneerd, geïncanteerd eigenlijk.

x Welk woord is dat?

- "Oem" dat is het woord voor "Al", men schrijft het meestal "hum" en het is laatste woord van de bekende spreuk die schijnbaar ^{door velen} verkeerd begrepen wordt en altijd vertaald: "gij kleinood in de lotusbloem", "Om mani padme hum", daar is het oorspronkelijk de eindklank van, waarbij deze spreuk inderdaad magisch is. Zo is ook b.v. magisch op de juiste wijze geïntoneerd - omdat we het nu over de katholieken hebben - het "Dominus vobiscum" en dat heeft dan niets meer te maken met de muzikale opvatting daarvan, maar indien het juist wordt aangezet volgens de oude regelen, volgens de oude zetting, dan kan dit inderdaad een zeer grote magische betekenis hebben. Zo bestaan er nog meer woorden. Weet U dat Uzelf heel vaak een magische formule gebruikt en/of hoort gebruiken, de eedsformule "Zo waarlijk helpe mij God almachtig." Gaat U maar eens na welke klinkerklanken en welke tussenklanken daarin verborgen zitten. Dat is werkelijk, dat is heel opvallend, dan ziet U dat U ook een heel groot gedeelte van Uw klankritueel als het ware omsluit in deze ene zin; ook magisch. Er zijn natuurlijk veel meer magische woorden, sommige die zelfs zo kinderlijk eenvoudig zijn dat je er om zou lachen. Magisch zijn b.v. sommige muzieknoten, twee-letterige klanken. Do, ree, mie op een bepaalde wijze geïntoneerd en zo uitgesproken, zou dus magisch zijn. Maar men kan - op de juiste wijze werkende - praktisch aan elk woord een zekere magische betekenis verbinden. En deze daaraan verbonden betekenis die brengt dan met zich mee dat men absoluut in staat is door deze woorden reacties teweeg te brengen die ver gaan buiten de normale reactie oftewel betekenis. Er bestaan magische woorden, en dat er magische woorden bestaan is ook weer niet zo vreemd, want U leeft in een wereld waarin twee variabele eenheden voor U beslissend zijn, voor Uw ervaring, voor Uw oordeel etc. Dat zijn n.l. geluidstrillingen en lichttrillingen; daar berust voor het grootste gedeelte Uw wereld op. Wanneer men deze dus op de juiste wijze weet te variëren, dan heeft men direct de toegang daarmede tot Uw eigen brein, tot de kern van Uw wezen en kan men daarmee heel veel wonderlijke dingen doen. Men kan er kracht uit onttrekken, men kan die kracht zelfs op een bepaalde wijze tewerk stellen men kan genezen, men kan deze genezing tenietdoen, men kan ziekte opleggen etc. Dus daar komt de magie van het woord wel degelijk bij te pas.

x Is het juist dat elk werkelijk gebed eigenlijk een soort magische kracht vormt?

- Laten we zeggen dat elk gebed een magische handeling is, maar dat is het alleen wanneer het een werkelijk oprecht gebed is, omdat in een gebed de woorden er eigenlijk niet toe doen, vandaar dat het eindeloos herhalen van een bepaalde formule evenzeer magisch kan werken, mits intens gebeden, als een onmiddellijk geïmproviseerd gebed dat speciaal aan de persoonsomstandigheden is aangepast. Alleen in het tweede geval zal men niet zo gauw de neiging krijgen om in te slapen als in het eerste. Maar een gebed is een magische betekenis; een magische werking en het heeft een magische betekenis - ik moet het goed zeggen - juist omdat U door dit gebed Uzelf richt tot het goddelijke. Het betekent dus een ver-

enging van Uw bewustzijn want U sluit zich af van de wereld, U richt zich tot God, maar tevens een verhoging van Uw geestelijke bewustzijnstoestand, daar U zich omhoog projecteert en dat is al magisch, want daardoor komt U in aanraking met krachten die U normalerwijze niet kunt bereiken of beheersen. Weet U daar bovendien nog gebruik van te maken, dan bent U de magiër in optima forma. Dank U.

De ORDE DER VERDRAAGZAMEN houdt haar bijeenkomsten iedere Vrijdagavond (8 uur) in het Gebouw "KEN U ZELVEN", de Ruyterstraat 41, D e n H a a g.
Bezoekt deze regelmatig en introduceer zoveel mogelijk Uw vrienden en kennissen, voorzover zij serieus van ons werk willen kennismaken.

Wij vervolgen hier met ons eigen verslag NA DE PAUZE

Goeden avond vrienden, Aan het rumoer in de zaal valt af te leiden dat begrepen wordt door de trouwe bezoekers(sters) dat we hier te maken hebben met de geestige intelligentie bijgenaamd "de bochel".

- VRAGENRUBRIEK met uitzondering van persoonlijke vragen waar we "so wie so" geen antwoord op geven. Dus begin maar.
- x Kunt U mij zeggen of een kind dat op jeugdige leeftijd is overleden, in zijn nieuwe bestaan geestelijk groeit? Hoe moeten wij ons dat voorstellen; krijgen ze een opvoeding; volgen ze dus een soort school?
- Nou, groeien doe je altijd, dus ook een kind in de vroegste jaren overgegaan. Nu ligt het er maar aan of dat kind net in de periode was al dat er een belangstelling voor de stof begon te ontstaan en dus een gebondenheid werd gevoeld met een vormenwereld. Is dat het geval dan kun je zeggen dat zo'n kind langzaam maar zeker groot wordt in een prettiger omgeving dan over het algemeen dan de wereld is hoor, en daar dan ook groeit in bewustzijn. Een dergelijk kind zou dan geleerd worden om de verschijningsvorm aan te passen aan de leeftijd die het op aarde gehad zou hebben. In het andere geval kan de geest onmiddellijk optreden als volwassene. Zij is dus weer terug in het leven van de geest, realiseert zich alles volkomen, is niet meer gebonden aan de stofwereld, maar kan, indien zij incarneert onder omstandigheden die een sterke band leggen tussen de persoonlijkheid die overging en degeen die nog op aarde leeft, zich daar uiten, kan dat doen in kinderlijke vorm, kan dat ook in volwassen vorm doen, naar eigen verkiezing.
- x Uw standpunt inzake kunst en smaak resumerende: "We mogen niet praten over goede en slechte smaak, we mogen niet praten van hoge en lage kunst." Dus ook niet van mooi en lelijk. Hoe beziet U vanuit dit standpunt het beroep van kunstcriticus, hoe beziet U het houden van jeugdconcerten?
- Nou, ik zou allereerst moeten zeggen: mooi en lelijk is een verschil. Ik heb mijzelf altijd een mooie jongen gevonden, maar de mensen vonden mij tamelijk lelijk. Dus dat is nu een kwestie van opvatting en een kunstcriticus die mij zou moeten becritiseren die zou me lelijk genoemd hebben als hij normaal dacht, en de een of andere verborgen schoonheid in mij gevonden hebben wanneer hij een beetje buiten de betreden paden ging. Het beroep van kunstcriticus dat wil eigenlijk zeggen proberen om zo eerlijk mogelijk je eigen impressies vast te leggen over datgene wat anderen tot stand hebben gebracht, maar dat houdt meteen in dat je heel erg voorzichtig moet zijn, dat je niet je persoonlijke smaak laat spreken, want anders dan krijg je zo van die kunstcritici à la de zaak van Meegeren. Ja, een werkelijk kunstcriticus toetst aan z'n eigen aesthetisch gevoel en z'n eigen schoonheidservaren plus de uitdrukkingsmogelijkheden die hij kent, de relatieve waarde op dit ogenblik van datgene wat hij als kunstwerk becritiseert. Doet hij dat op die manier dat hij probeert op te bouwen d.w.z. datgene wat beneden peil is, waarvan je dus kunt zeggen: dat is alleen mooi voor de schepper daarvan, maar voor de rest, nou ja, laten we onze mond maar houden. Dan moet hij natuurlijk proberen om die schepper daarop attent te maken, te zeggen: ja hoor eens, wat je gezegd hebt kan voor jou wel mooi zijn, maar mij past het niet en voor het grootste deel van de wereld niet. Maar dan moet hij wel heel erg op z'n tellen passen, want heel veel kunstcritici die hebben de gewoonte om te gaan zeggen: ja, daar is dit fout en daar is dat fout en het is zus en het is zo en het is dit en het is dat en het had zus en zo moeten. Maar het vreemde is dat er maar heel weinig van die kunstcritici die zo scherp critiseren, zelf in staat zijn tot creëren. En daarom geloof ik dat de beste kunstcriticus wel de kunstenaar is, degeen dus die zelf schept en uit dit scheppen dus iets leert over de mogelijkheid van het scheppen. Dan heeft de kunstcriticus waarde omdat degenen die een bepaalde smaak hebben, op het oordeel van de kunstcriticus afgaande, van te voren kunnen zeggen: dan is het voor mij zo of zo. Ik heb mij laten vertellen dat jullie tegenwoordig dol op films zijn en dat er bepaalde mensen zijn die zeggen: nou, dat ding wordt er sentimenteel afgekraakt, daar ga ik vast naartoe. Dus heeft die criticus voor die mensen schijnbaar ook waarde, alleen op een andere manier dan de criticus zich voorstelt. En nu jeugdconcerten. Als een jeugdconcert zou zijn de poging om kinderen te leren om bepaalde dingen mooi te vinden, dan zou ik zeggen: nou, nou, nou, nou, wat zijn jullie verwaand. Maar het is iets anders als ik goed ben in-

gelicht hier, of beter gezegd, m'n vriend goed is ingelicht, dan houdt een jeugdconcert eigenlijk in dat je een kind de mogelijkheid geeft om te begrijpen wat kunst is en hoe het nu eigenlijk in elkaar zit, dus wat nu eigenlijk een fagot is en wat een hobo en er achter te komen dat die mijnheer die daar zo ijverig zit te lurken aan een stangetje met een grote bas eraan en die maar zit po-po-po-po, dat dat een fagotist is en dat hij als houtblazer een heel belangrijke rol kan hebben in dit of dat stuk. Dat is voor zo'n kind goed, het leert de instrumenten kennen en kan er belangstelling voor krijgen, gaat de uitdrukkingsmogelijkheid van zo'n instrument misschien begrijpen en zal uiteindelijk uit al die tierelantijnen die eerst zinloos waren, leren zin vinden. Je leert het kind lezen, nietwaar? Vóór die tijd zijn het ook allemaal maar vliegen die over het papier heen gewandeld hebben, maar als het de letters kent dan is het in staat om veel meer te genieten van een boek, kan misschien pas van een boek genieten. En dan zie ik niet in waarom je een kind wel zou leren lezen en niet zou leren wat b.v. de muziek eigenlijk is. Het kan later altijd nog uitmaken waar het het meeste van houdt van Claude Debussy of Louis Armstrong of van Jehudi Menuhin. Dat moeten ze zelf uitmaken, maar dat ze geleerd hebben wat het is, lijkt me altijd van belang en daarom zou ik het aanbevelen.

- x Moet elk mens zijn Gethsemané op aarde doormaken?
- Nou, je moet het niet maar het is wel verstandig om, wanneer het komt het maar te accepteren. Er zijn een hele hoop mensen, dan staan ze voor een molshoop en dan zeggen ze: daar kan ik niet overheen. Dan gaan ze rechtsomkeert; krijgen ze later de Mont Blanc te beklimmen. Ja, U lacht erom, maar het is zo. Als een mens het lijden dat hem op aarde tegemoet komt kan aanvaarden en het niet ontloopt - wanneer dit ontlopen niet in overeenstemming is met het eigen wezen, met de noodzaak van dit eigen wezen - dan vindt zo'n mens z'n Gethsemané op aarde. En dan is hij heel verstandig, want krijg je het niet op aarde, krijgen doe je het toch.
- x Bij ondervinding weet men dat een geest zo snel als de gedachte bij de mens kan zijn. Zou het mogelijk zijn dat U ons duidelijk maakt hoe dat gaat? Wordt het etherische geestlichaam dan opgebouwd door de wil?
- Eventjes deskundige hulp aanroepen hoor. Laten we ondertussen eerst een andere vraag nemen, dan kom ik zo terug.
- x Kunt U iets vertellen over de ziekte van Hodgkin? Waardoor ontstaat deze ziekte en zijn er genezingen van bekend?
- Daar weet ik ook geen tippeltje, tippeltje, tippeltje van hoor.
- x De verschillende virussoorten kunnen zich vermenigvuldigen maar kunnen ook in kristalvorm verkregen worden. Horen ze tot de levende materie of niet?
- Nou, laten we die dan ook maar meteen weg doen.
(Uitbundige vreugde)
- Dan kan ik met het antwoord op no. 1 alvast even beginnen. Het verplaatsen van de geest moet zo begrepen worden: de geest is het bewustzijn en dit bewustzijn bevindt zich in de materie, de fijne materie die het hele Al vult. Nu ja, per slot van rekening het is voor U toch net zo gemakkelijk om onder Uw tenen te krabbelen als achter Uw oren nietwaar? Stelt U zich nu maar voor dat dat hele Al eigenlijk één lichaam is, één bovenbewustzijn, dus één bewustzijn waarin de wil kan komen tot het realiseren. Als hij nu maar weet waar de jeuk zit bij wijze van spreken, dan kan hij krabbelen ook. Vandaar zo snel als de gedachte, want op het ogenblik dat hij denkt: "daar wil ik zijn", stelt hij zich in contact met de levende kracht op dat punt en is er en bouwt dan als dat nodig is uit diezelfde levende kracht een gestalte. Die ziekte van "Hikkes" daar heb ik nog niets over gehoord. Over de virussen heb ik dit al vast ontvangen, dat is n.l. dat valt in de chemie en is weer een klein beetje anders: een virus moet worden gezien als een zeer primitieve levensvorm in één van de kleinst bestaande vormen. Deze levensvorm kan inderdaad gekristalliseerd worden. Men moet echter niet denken dat dit dan als kristal het totale virus is, het is het virus eigenlijk - nu ja laten we maar zeggen - tijdelijk ingelegd in bepaalde stoffen die voor het bestaan van het virus noodzakelijk zijn. Deze zijn van chemische aard en niet levend. Het virus zelf is nog net levend zoals een kristal b.v. ook nog levend kan zijn, dus eigen eigenschappen vertoont. Het staat iets b.v. boven het leven van een kwartskristal. Nu dat is het antwoord dat ik erop gekregen heb; ik hoop dat U er genoeg aan hebt. Nu "Hikkes" is er nog niet, dus laten we maar doorgaan.
- x Wat denkt U: gaat de Rus ooit Oostenrijk vrijwillig verlaten?
- Och, wat zou ik daar nu van zeggen. Dan zouden we eerst moeten zeggen: wat noem je vrijwillig? Ik bedoel, toen ik klein was toen ging ik wel eens vrijwillig in de schuur slapen, omdat ik wist als ik thuis bleef dat ik van m'n vader op m'n donder kreeg als hij dronken thuis kwam. En ik zou me voor kunnen stellen dat onder een dergelijke toestand binnen enkele jaren - neen, enkele jaren is teveel gezegd, laten we zeggen binnen 15 maanden zo - er ernstig en ijverig over gesproken zal worden om dat Oostenrijk nu ook maar z.g. zelfstandig te maken. En ik geloof dat, als we zo verder zullen gaan dat we dat over een tijdje van Oost-Duitsland ook nog wel zullen horen. Maar ja, vrijwillig en vrijwillig zijn twee hoor. Laten we zo zeggen: de Russen zijn niet vrij om al datgene te willen wat ze zouden willen willen. En nu willen ze niet weten dat dat wat ze willen ze

niet willen mogen en daarom willen ze dat de wereld weet wat ze willen, wat ze eigenlijk niet willen. Ik zou hoogstens nog kunnen zeggen: er is een hoop wilskracht voor nodig om het zo te houden. Nou, daar zou ik het bij laten, die dingen dat heb ik nog steeds niet te pakken dat antwoord hoor, misschien moet je daar een tijdje op wachten. Is er nog verder zo wat te bebabbelen? Of zijn we uitgevraagd?

- x Als er niets is, zoudt U dan willen vertellen de ondervinding van iemand die met garen en band loopt en overal "neen" krijgt.
- Nou, het is wel een zeer persoonlijke toespeling voor degenen die niet op de hoogte zijn van de situatie hoor. Ja, de ervaringen van iemand die overal "neen" krijgt. Kijk eens, dat begint zo: je doet de deur open, je gaat naar buiten, je hebt dat geval op je rug zitten, je denkt: vandaag ga ik "de boer op" en dan zal ik eens goed verdienen. En dan kom je bij de eerste: "jade koe moet net kalven, het mag niet hoor, vandaag heb ik geen tijd, kom morgen nog maar eens terug, koopman." Dan denk je: nu ja, die mensen die hebben nu ook hun zorgen, ik zal naar de volgende gaan. Enfin, tegen de tijd dat je de vijfde gehad hebt, dan beginnen je eksterogen te steken. En nou is het eigenaardig, maar er schijnt tussen het menselijk brein en een eksteroot een zeker verband te bestaan, want je gedachten worden minder en minder welwillend en hoe minder welwillend U bent tegenover de mensen, hoe minder kans je hebt dat ze wat van je willen kopen. Als U zo een tijdje doorgaat dan ga je op het laatst alleen nog maar bellen omdat je het vertikt om neen voor neen te nemen; dus dan krijg je "neen". En als je dan voldoende "neen" gehad hebt, dan voel je je in zodanige staat dat het hoogst noodzakelijk is om bij het eerste water wat je krijgt je broekspijpen op te stropen en op het vlondertje te gaan zitten bengelen met je blote voeten om een klein beetje bij te komen. Nou, lukt het je om in die tijd het goede humeur te krijgen, dat heeft de ervaring mij geleerd, dan gaat het je goed. Het gekke is U zegt nu altijd "neen" hè? Maar het vreemde is, als een mens voldoende malen "neen" schijnt te kunnen nemen, dat hij op een gegeven ogenblik "ja" krijgt op zo'n manier dat hij er eigenlijk helemaal niet op gerekend heeft. En misschien dat het die ervaringen wel geweest zijn die me zo dicht in de buurt van dit gezelschap hebben gebracht dat ik uiteindelijk ook lid van de Orde kon kopen. Nou en dan vraag je er verder natuurlijk nog over door, maar waarom eigenlijk? Per slot van rekening, of je nu met garen en band loopt, of dat je de mensheid wilt helpen, of dat je probeert om centen van ze los te krijgen, dus of je nu dominee of deurwaarder bent, je zult altijd hetzelfde meemaken. Hoe goed je het ook bedoelt of hoe hard je het ook nodig hebt, er zijn altijd tijden en ogenblikken dat je "neen" krijgt. Wordt je nu woevend over dat "neen" dan kun je ervan verzekerd zijn dat je aldoor nul op het request krijgt; dan is het altijd "neen". Maar gaat het een tijd mis, ach, als je jezelf niet druk maakt en je gaat zo eens heerlijk even bijkomen van de vermoeienissen en je zegt: nu ja, ik heb toch in ieder geval m'n best gedaan en gaat het niet dan kan ik er ook niets aan doen, maar ik laat me toch niet kisten, ik ga verder. Dan is het het vreemde, dan krijg je ineens, of het nu kracht is die je ineens toestroomt uit die berusting, of dat het is dat je geluk gedraaid is, maar dan gaat het ineens lopen en dan zijn er ineens mensen die je helpen waar ze je eerst allemaal voorbij zijn gegaan. Dan zijn er mensen die van je kopen en goed betalen en dan schiet er nog wel eens een glas karnemelk ook op over, tenminste als je met band loopt. En dan gaat het zover dat, als je dan zo'n avond klaar bent - na zo'n leven eindelijk eens kunt gaan rusten aan onze kant - dat je zegt: ja, ik dacht eigenlijk wat een sof, maar als ik er nu op terugkijk dan ben ik er toch tevreden mee. En daarom is het zo verstandig en dat gaat er nu toch even bij - want je bent nu persoonlijk geweest, nu zal ik ook eens eventjes persoonlijk worden tegen jullie allemaal - daarom is het zo nodig dat je wat van die verdraagzaamheid hebt; er wordt een hoop over gepraat en ontzettend weinig aan gedaan. Maar als je het hebt, als je het kunt verdragen dat het niet naar je zin gaat, als je het kunt begrijpen dat andere mensen misschien een beetje anders er over denken dan jij en je kunt dan daardoor juist verder gaan, dan komt er een ogenblik dat je resultaten ziet voor jezelf want je bent blij en tevreden en voor anderen en zelfs als je met garen en band loopt voor de zaak. En daar laten we het dan maar bij, dan laten we "het schone woord" aan het woord, die zal dan menig woord zo schoon aan het woord brengen dat als hij aan het woord geweest is, U geen woord meer weet van de woorden die hij gezegd heeft. Maar dan zult U toch zeggen: dit woord heeft mij wat te zeggen gehad en daarom is het een woord dat wat waard is. Nou, als conférencier zou ik het ook niet gek doen. Maar ik heb het volgende nummer aangekondigd dus wordt het tijd dat ik van het toneel verdwijn. Ik wens U allemaal nog een prettige avond.

ABONNEMENT OP ONS WEKELIJKS VERSLAG. Door storting van f 5.- op giro no. 517676 ten name van J. Rientjes, Havenkade 60 te Scheveningen, verzekert U zich gedurende 10 weken van de ontvangst van ons orgaan dat 50 cent per nummer kost. Ons verslag is een woordelijke weergave van al het gesprokene, daar een en ander op de band-recorder is opgenomen.

GAARNE ONTVANGEN WIJ ADRESSEN VOOR HET ZENDEN VAN PROEFNUMMERS
Van alle reeds verschenen nummers hebben wij nog exemplaren in voorraad.

Goeden avond vrienden,

Ik mag allereerst nog vertellen dat mijn collega op het laatste ogenblik nog vergeten heeft te zeggen dat hij het geval hik... nu ja, in ieder geval in behandeling had gegeven en dat hij dus hoopt dat U dan in de volgende "vragenrubriek" daar nog een antwoord op zult krijgen, dat het niet zijn fout was, hij zo lang gerekt heeft als het maar mogelijk was. En dan gaan we nu over tot HET SCHONE WOORD. U weet, het schone woord pretendeert niet enige literaire waarde te hebben; zo dit zou mogen gebeuren dan is het louter toevallig en zelfs niet bedoeld. Wij trachten in "het schone woord" het woord meer van zijn waarde te geven en als het ware de magische kracht van het woord weer eens iets meer tot gelding te doen komen. De vorm waarin wij dit zullen doen behoud ik mijzelve voor. Ik laat het echter aan U over om een aantal van laten we zeggen zes tot zeven onderwerpen te kiezen. Ik verzoek U wel hiervoor éénwoordige onderwerpen of begrippen op te geven.

x BERUSTING - NATUURWET - BLIJMOEDIGHEID - WANKELN - WAARHEID - ZON - GEDULD.

- Nu, wij zouden dan kunnen zeggen dat zij die hun geduld onder alle omstandigheden bewaren, met gelatenheid en blijmoedigheid hun lot weer opnemen, de zon van de geest uiteindelijk op zullen zien gaan en bevrijd in kunnen gaan tot dat rijk waar zeer zeker liefde en vriendschap regeren.
Ik hoop dat deze grondthese voor U voldoende is.

Er was eens, en 't is lang geleen,
Zo ver dat men de tijd niet meer kent
Ja, dat men heen
Loopt over de restanten van de Moed'ge bend'
Die leefde toen een mens was
Vol van levenslust en vol van kracht,
Die lachend in het leven trad
En aan het leven dacht als één groots spel
En één groots feest,
Geboden juist den mens, een spel van een grootsheid
Als nog nimmer geweest.
Maar het leven werd tot een hel,
Want die mens die ging haast moed'loos voort
En trachtte te ontkomen
Aan alle duistere machten
Die hem telkens weer de vreugde hebben genomen.
Hij trachtte te ontkomen aan het lijden
Aan het bittere leed,
Hij trachtte te vergeten,
Maar ach, geen mens vergeet,
Wanneer het leven zelf die mens doet lijden.
Tijden zijn voorbij gegaan
En in die mens is langzaam aan
Een nieuwe kracht ontstaan.
Berusting was die kracht genaamd
En zij heeft als een schone lijst
Het leven toen omraamd.
En 't was gezapigheid
En zelfs wat onverschillig zijn
En daardoor dacht hij toen te ontvluchten
Tegenspoed en leed en pijn,
Die mens die zag niet naar de zon,
Hij wankelde op alle wegen
En waar hij ging, waar hij begon
Steeds kwam de tegenspoed hem tegen.
Toen plots zag hij een kind daar staan,
Hij keek het even spottend aan
En dacht, ook jij zult in dit leven
Lijden, lijden zonder eind.
Maar 't kind dat wees den horizont en zei
Van heind' en ver licht de zon, licht de maan
En licht zo menige ster op 't pad
Wie zijt gij oude mens, gij oude man?
Die juist dit ware in het zijn
Dit groots geschenk des hemels
Deze troost voor alle pijn vergat?
Toen heeft die mens omhoog gestaard

En hij zag de verblindende zon
Hij zag hoe de maan met zilveren licht
Heel de aarde omspon,
En zag hoe de sterren wat twinkelend
Knipoogden met vriendelijk gezicht.
En hij werd zich bewust: ik schouwde ter neer
Mij werd er het leven tot bittere plicht.
Maar het is 'r geen spel en het is 'r geen plicht
Het is slechts een moeilijk pad,
Een pad dat me leiden zal, 'k weet niet wanneer
Naar een of andere stad,
Waar het geluk op mij wacht.
En hij zag om zich heen
En genoot van de wondere pracht
Van de schepping.
Toen zocht hij het kind,
Maar hij was weer alleen;
De levensvreugde werd gezel van dulden
En een nieuwe kracht
Die heel de wereld, heel het zijn
Tot nieuwe waarden bracht.
Hij danste niet meer zoals in de jeugd
Hij vloog 'r het leven niet aan,
Maar hij dost er als man in 's levens stormen
Recht opgericht te staan
En zonder wankelen of aarzelen
Des levens pad te gaan.
Toen kwam er een ogenblik dat ook hij
Gethsemané beklom.
En hij zag er het kruis
En hij voelde de pijn
En wist toch dat er iets nieuws nu begon.
Het lijden doorstaan, in liefde gedragen
Ja, dat was het begin,
Toen kon hij eindelijk wagen
De grote stap naar nieuwe wereld,
En hij trad in de eeuwigheid in.
Het sprookje ach vrienden, dat is hier voorbij,
Hier volgt nu de werk'lijkheid
Want spoor na spoor drukt deez' mens
Zijn stap op het pad van de eeuwigheid.
En waar hij gaat en waar hij kwam
Daar bloeit een liefdekracht,
Daar gloeit het licht, stroomt troost terneer
Op heel de aard.
En waar de nacht van lijden en van bitterheid
Uw heel het zien omvloerst,
Daar is het vaak Zijn straal van licht
Die U weer krachten geeft.
Zo zijn er velen in het Al,
Want al wat is, wat was, zal zijn
Is éne kracht die leeft.
Gaaf gij in de oneindigheid,
Terwijl gij leeft nog in de tijd van 't aardse zijn
Voelt ge kracht, of wordt ge gekweld misschien
Door zenuwen, door pijn,
Ik zeg U heb tot het uiterste geduld
En durf berusten, dan boet ge de schuld
U opgelegd door de mens'lijke lusten,
En zult ook gij eens gaan naar de berg
En stappen van daar in de eeuwigheid.
Een reus en een zoon of een kind van Uw God,
Regerend over de tijd
Dan zult ook gij gaan op dat wondere pad
Dat leidt naar Jeruzalem
De stad waarin des Heren tempel staat,
Het nieuw Jeruzalem,
Waarheen het pad van alle mensen gaat,
Van allen geest, van al wat is,
Want alles keert tot God.

Wanneer die zekerheid in U leeft,
Wanneer ge dien God Uw vertrouwen geeft
Dan overwint ge het lot.
En gaat het leger rij na rij
Van wat gij noemt levenden en den dood
Een onafzienbare massa zijn zij,
Niet te overzien, want hun aantal is groot,
Zij marcheren den weg van de eeuwigheid
En banen voor U ook het pad.
Zo hebt ge mens, in opstandigheid
In Uw God geen vertrouwen gehad.
Vertrouw op Hem en verhef Uwen stem
En het leger staat U terzij.
Wanneer gij vraagt om hulp aan Uw God
Dan is U die hulpe nabij.
Gaat heen in vrede, met zekerheid,
Uw geduld wordt beloond en voorbij gaat de tijd,
Maar één ding blijft waar:
Zo waar als God's zoon gesproken heeft
Tot mensheid en mens
Zo heeft Hij geopend de schitterende poort
En gaat al het leven eens over de grens
Van het eindige en vindt daar de werkelijkheid.
Ons leger marcheert, staat U bij in de tijd.
Vertrouwt gij op God en leeft met levensvreugde,
Geduld en ook wat verdraagzaamheid.

Ik dank U voor Uw aandacht.

Van de band overgenomen en gestencild door Type- en Copieerinrichting J. Rientjes HAVENKADE 60 - SCHEVENINGEN Telefoon : 55 41 62
